

**ACCOUNTANCY
EUROPE.**

Core & More

Szansa na inteligentną
sprawozdawczość przedsiębiorstw

wrzesień 2017 r.

COGITO.

Cogito: I think
Accountancy Europe's
thought-leadership series

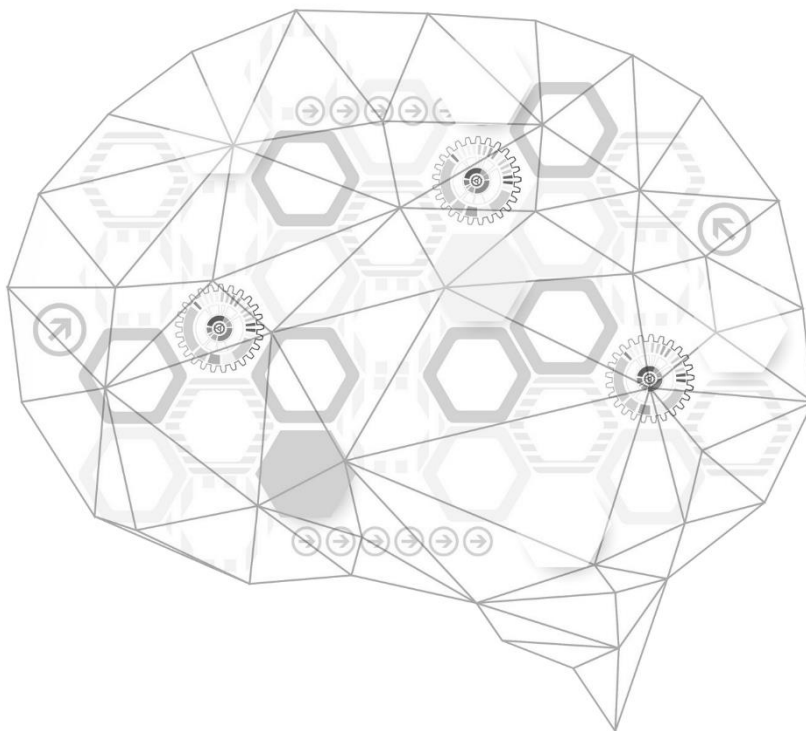
Zasady dotyczące tłumaczenia dokumentu Accountancy Europe pt. „Core & More. Szansa na inteligentną sprawozdawczość przedsiębiorstw”, wydanego we wrześniu 2017 r.

Niniejsza publikacja jest tłumaczeniem dokumentu opracowanego przez Accountancy Europe zatytułowanego „Core & More. Szansa na inteligentną sprawozdawczość przedsiębiorstw” (tytuł oryginału: „Core & More. An opportunity for smarter corporate reporting”). Dokument został wydany we wrześniu 2017 r.

Pełną odpowiedzialność za tłumaczenie tekstu ponosi Polska Izba Biegłych Rewidentów. Accountancy Europe nie odpowiada za zawartość dokumentu w języku polskim ani za poprawność tłumaczenia. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości, czytelnik powinien odwołać się do wersji angielskiej, dostępnej bezpłatnie na stronie Accountancy Europe:

<https://www.accountancyeurope.eu/publications/core-more-smarter-corporate-reporting/>

W celu wykorzystania dokumentów wydawanych przez Accountancy Europe, w całości lub częściowo, zarówno w oryginalnej wersji językowej, jak i po przetłumaczeniu na inne języki, należy uprzednio uzyskać zgodę Accountancy Europe info@accountancyeurope.eu.

COGITO

Niniejsze opracowanie jest częścią serii *Cogito*, będącej wyborem składających do refleksji publikacji wydawanych przez Accountancy Europe.

Seria *Cogito* (czyli „Myślę”) ma służyć prezentowaniu nowych myśli i poglądów europejskiej profesji księgowej. Poprzez ten cykl chcemy wspierać innowacje i wnieść swój wkład na rzecz biznesu i społeczeństwa.

Publikacja ma na celu pobudzenie debaty. Wyrażane tu poglądy nie odzwierciedlają zatem oficjalnego stanowiska Accountancy Europe ani żadnej z jej 50 organizacji członkowskich.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

Niniejsze opracowanie rozwija temat koncepcji Core & More, którą Accountancy Europe wprowadziła w naszym opracowaniu poświęconym przełomowym rozwiązaniom *Przyszłość sprawozdawczości przedsiębiorstw – kreowanie impulsu dla zmian (2015)*. Interesariusze pozytywnie zareagowali na ten pomysł i poprosili nas o dalsze wyjaśnienia dotyczące koncepcji Core & More.

Celem sprawozdawczości Core & More jest prezentacja sprawozdawczości przedsiębiorstw w sposób bardziej inteligentny, strukturyzujący informacje finansowe i niefinansowe zgodnie z tym, co interesuje użytkowników. Informacje istotne dla szerokiego grona odbiorców znalazłyby się w raporcie podstawowym (Core), natomiast szczegółowe informacje uzupełniające dla węższych grup odbiorców byłyby zawarte w raportach rozszerzonych (More).

Niniejsze opracowanie rozwija tę koncepcję i przedstawia pomysły na to, jakie informacje mogłyby być prezentowane w każdym z filarów. Analizujemy, w jaki sposób technologia mogłaby wspierać koncepcję Core & More, szczególnie w odniesieniu do raportów w trybie online. Opracowanie podejmuje także temat relacji pomiędzy sprawozdawczością Core & More a inicjatywą Sprawozdawczości Zintegrowanej (ang. Integrated Reporting), a także potrzeby wspierania innowacji.

Niniejsze opracowanie jest częścią wkładu Accountancy Europe w proces doskonalenia sprawozdawczości przedsiębiorstw. Inne nasze działania można prześledzić na stronie <https://www.accountancyeurope.eu/tag/future-corporate-reporting/>.

STRESZCZENIE

W erze szybko postępujących zmian technologicznych i przeladowania informacjami sprawozdawczość przedsiębiorstw musi być dynamiczna i aby utrzymać swoje znaczenie musi ewoluować. Decydenci coraz częściej opierają swoje decyzje na innych informacjach niż sprawozdawczość przedsiębiorstw, taka jak na przykład raporty roczne. Co najważniejsze, tradycyjna sprawozdawczość według podejścia „silosowego” nie spełnia już oczekiwań użytkowników.

Koncepcja Core & More zachęca do prowadzenia inteligentnej sprawozdawczości przedsiębiorstw adresowanej do szerszego kręgu odbiorców. Zasadniczo Core & More jest koncepcją sposobu prezentacji mającego na celu uporządkowanie różnych nurtów sprawozdawczości, ale tak, aby były one ze sobą powiązane.

Podstawowy raport (Core) byłby „raportem podsumowującym” skupiającym się na najbardziej znaczących i istotnych informacjach o spółce, adresowanym do jak najszerszego kręgu odbiorców. Raporty rozszerzone (More) zawierałyby bardziej szczegółowe i uzupełniające informacje, niektóre przeznaczone dla konkretnych odbiorców. Większość raportu podstawowego oraz wybrane raporty rozszerzone lub ich części prawdopodobnie byłyby zgodne z prawnymi wymogami sprawozdawczymi, które obecnie spełnia raport roczny.

Wprowadzie koncepcja Core & More nie stara się definiować zawartości sprawozdawczości przedsiębiorstw, ale w niniejszym opracowaniu przedstawiono pewne pomysły. Raport podstawowy mógłby zawierać: kluczowe liczby, przewidywania i ryzyka, zarówno finansowe, jak i niefinansowe. Wśród przykładowych tematów omawianych w raportach rozszerzonych mogłyby się znaleźć: szczegółowe sprawozdania finansowe, informacje z zakresu zrównoważonego rozwoju i informacje o pracownikach.

Interesariusze już teraz spodziewają się, że sprawozdawczość będzie zmierzała w kierunku sprawozdawczości online. W raporcie cyfrowym hiperłącza i rozwiązania technologiczne będą pomagały czytelnikom w wyszukiwaniu treści mających dla nich największe znaczenie. Użytkownik chcący znaleźć więcej szczegółowych informacji na temat przedstawiony w raporcie podstawowym mógłby z łatwością zajrzeć do odpowiedniego raportu rozszerzonego korzystając z prostego hiperłącza. Idąc dalej, streszczeniu zawartemu w raporcie podstawowym mogłaby towarzyszyć tablica rozdzielcza dostosowana do preferencji danego użytkownika.

Innowacje i eksperymentowanie będą miały kluczowe znaczenie w dalszym rozwoju sprawozdawczości przedsiębiorstw. Dlatego podejmując decyzję o najlepszym sposobie prowadzenia sprawozdawczości organizacji kierownictwo będzie musiało wypracować równowagę pomiędzy przewodnimi zasadami a elastycznością. Koncepcje dotyczące prezentacji, takie jak Core & More, powinny być wprowadzane na zasadzie dobrowolności, aby ułatwić ich przyjmowanie.

Organy ustawodawcze, organy nadzoru i organy ustanawiające standardy również mają tu swoją rolę do odegrania. Konieczne będzie usuwanie barier i zachęcanie do eksperymentowania. Do innowacji można także zachęcać poprzez wymienianie się najlepszymi praktykami na forum Laboratorium Sprawozdawczości Przedsiębiorstw na szczęblu UE,

podobnego do Laboratorium Sprawozdawczości Finansowej (ang. Financial Reporting Lab) funkcjonującego w Wielkiej Brytanii.

Inicjatywa w sprawie Sprawozdawczości Zintegrowanej to najbardziej obiecująca z powstałych inicjatyw, która ma pomóc w połączeniu sprawozdawczości finansowej i niefinansowej. Zachęcamy International Integrated Reporting Council (IIRC) do dalszych prac nad doprecyzowaniem jej założeń.

Accountancy Europe wydała także publikację zatytułowaną „*Call for action: Enhance the coordination of non-financial information initiatives and frameworks*” (*Apel o podjęcie działania: Poprawę koordynacji inicjatyw i systemów informacji niefinansowych*)⁴. Obecne mnożenie się inicjatyw na całym świecie stanowi wyzwanie dla tych, którzy zajmują się tą dziedziną. Dlatego uważamy, że konieczne jest nadanie kierunku tworzeniu wspólnego i opartego na ogólnych zasadach systemu sprawozdawczości.

WPROWADZENIE

Sprawozdawczość przedsiębiorstw musi ewoluować, aby zachować znaczenie w procesie decyzyjnym interesariuszy, którzy coraz częściej opierają decyzje na innych źródłach.

Żyjemy w szybko zmieniającym się świecie. Innowacje technologiczne, postępująca globalizacja i zmiany klimatyczne prawdopodobnie jeszcze bardziej przyspieszą tempo zmian. Aby wychwycić faktyczne nośniki wartości w dzisiejszym biznesie, sprawozdawczość przedsiębiorstw musi być na tyle elastyczna, aby mogła dotrzymać kroku pojawiającym się nowym modelom biznesowym i zmianom w społeczeństwie. Utrzymywanie status quo będzie oznaczało cofanie się.

Brak ewaluowania sprawozdawczości przedsiębiorstw wiąże się z ryzykiem utraty przez nią znaczenia w procesach decyzyjnych interesariuszy, którzy coraz częściej polegają na innych źródłach informacji. W rezultacie organizacje mogą utracić kontrolę nad swoją sprawozdawczością, a użytkownicy mogą otrzymywać mniej wiarygodne informacje.

Profesja księgową jest zaangażowana w opracowywanie przełomowych rozwiązań dotyczących udoskonalania sprawozdawczości przedsiębiorstw. niniejsze opracowanie koncentruje się na koncepcji Core & More, która zachęca do wprowadzania inteligentnej sprawozdawczości przedsiębiorstw.

Core & More zachęca do wprowadzania inteligentnej sprawozdawczości przedsiębiorstw.

Koncepcja Core & More została po raz pierwszy przedstawiona przez Accountancy Europe w opracowaniu Cogito z 2015 roku zatytułowanym „Przyszłość sprawozdawczości przedsiębiorstw – kreowanie impulsu dla zmian”¹. Idea ta została dobrze przyjęta przez społeczność zajmującą się sprawozdawczością przedsiębiorstw. Na przykład Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) odwołała się do Core & More w kontekście swojej Inicjatywy rozszerzonej sprawozdawczości finansowej (ang. *Wider corporate reporting initiative*)². Interesariusze poprosili o rozwinięcie tematu i wyjaśnienie koncepcji Core & More³. Postaraliśmy się uczynić to w naszym opracowaniu uzupełniającym opublikowanym w marcu 2017 r.

Koncepcja Core & More zawiera w sobie dwa elementy, które wyjaśniamy bliżej w następnym rozdziale:

- **raport podstawowy „Core”**, streszczenie najbardziej znaczących i najistotniejszych informacji
- **raporty rozszerzone „More”**, gdzie podawane są dalsze informacje szczegółowe

¹ Accountancy Europe (dawniej FEE), (2015), *Przyszłość sprawozdawczości przedsiębiorstw – kreowanie impulsu dla zmian*, https://www.accountancyeurope.eu/wp-content/uploads/FEECogitoPaper_-_TheFutureofCorporateReporting.pdf

² RMSR, (2017), *Wider corporate reporting: An initial survey of the landscape and implications for the Board*, <http://www.ifrs.org/-/media/feature/meetings/2017/march/iasb/wider-corporate-reporting/ap28a-wcr.pdf>

³ Accountancy Europe, (2016), *Lista odpowiedzi na opracowanie Cogito – Przyszłość sprawozdawczości przedsiębiorstw*, <https://www.accountancyeurope.eu/publications/list-of-responses-for-the-cogito-paper-the-future-of-corporate-reporting/>

Ponadto, nasze opracowanie zajmuje się następującymi zagadnieniami:

- technologia, będąca zarówno czynnikiem napędzającym, jak i umożliwiającym zmiany, który będzie miał istotny wkład w realizację celów tej koncepcji
- relacja pomiędzy inicjatywą Sprawozdawczości Zintegrowanej a koncepcją Core & More
- nasza publikacja „*Call for action: Enhance the coordination of non-financial information initiatives and frameworks*” (*Apel o podjęcie działania: Poprawę koordynacji inicjatyw i systemów informacji niefinansowych*)
- potencjalne inicjatywy wspierające eksperymentowanie i innowacje w sprawozdawczości przedsiębiorstw

Accountancy Europe jest świadoma faktu, że zapewnienie możliwości przeprowadzenia audytu raportów Core & More jest ważnym problemem. Dodatkowo czynnik technologiczny – sprawozdawczość online – może zwiększać złożoność procesu audytu. Niniejsza publikacja nie zajmuje się kwestią audytu, ale kwestia ta może stanowić przedmiot nowego opracowania dotyczącego środowiska audytorskiego.

CORE & MORE – ZARYS

Core & More jest zasadniczo koncepcją prezentacji, której celem jest uporządkowanie różnych nurtów sprawozdawczości w bardziej spójny, logiczny i ustrukturyzowany sposób.

Podstawowy raport (Core) byłby „raportem podsumowującym” skupiającym się na najbardziej znaczących i istotnych informacjach o spółce. Byłby adresowany do szerszego niż inwestorzy kręgu odbiorców. Ten całościowy raport przedstawiałby holistyczny obraz organizacji.

Bardziej szczegółowe i rozszerzone informacje byłyby zawarte w raportach rozszerzonych (More), które miałyby ściślej określony krąg odbiorców. Mogłyby to być: pełne sprawozdania finansowe, pełne raporty na temat ładu korporacyjnego, szczegółowe informacje na temat zrównoważonego rozwoju, krajowa sprawozdawczość podatkowa itp.

Koncepcja przewiduje sporządzanie raportu cyfrowego, w którym linki z raportu podstawowego do raportów rozszerzonych umożliwiałyby interesariuszom łatwy dostęp do szczegółowych informacji. Na przykład, kluczowe aspekty ładu korporacyjnego mogłyby być omówione w raporcie podstawowym, który jednocześnie zawierałby hiperłącze do raportu rozszerzonego podającego więcej informacji. Natomiast raporty rozszerzone odwoływałyby się z powrotem do raportu podstawowego.

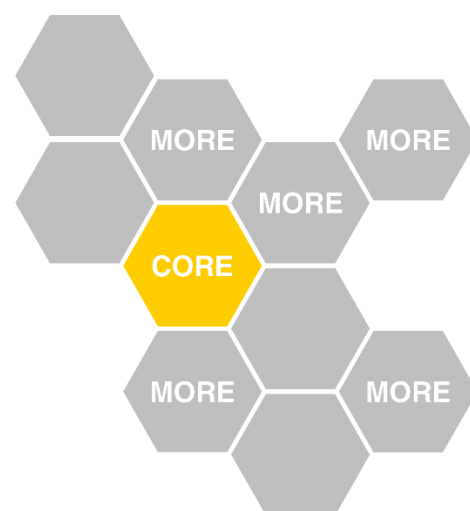
CORE & MORE – GŁĘBSZA ANALIZA

KONCEPCJA

Tradycyjna sprawozdawczość prowadzona według podejścia „silosowego” (tj. oparta na sporządzaniu samodzielnych, niepołączonych ze sobą raportów) wydaje się nie spełniać już oczekiwań interesariuszy. Jest to spowodowane rosnącym znaczeniem informacji niefinansowych, poczuciem przeładowania informacjami i ograniczeniami czasowymi.

Raport podstawowy:
podsumowanie najbardziej znaczących i istotnych informacji

Raporty rozszerzone: dodatkowe szczegółowe informacje

Cyfrowy raport z hiperłączami z raportu podstawowego do raportów rozszerzonych umożliwiłby interesariuszom łatwy dostęp do szczegółowych informacji.

Jednostki mogą starać się odpowiedzieć na potrzeby zróżnicowanego kręgu interesariuszy sporządzając różne raporty. Czasem jednak zakres i treść tych raportów nakładają się na siebie. Co więcej, zazwyczaj nie są one ze sobą powiązane i brak im spójności. Może to wywoływać zamieszanie, a interesariusze nie będą umieli znaleźć informacji, których potrzebują lub mogą nie rozumieć, jak szczegółowe raporty wiążą się z całościową strategią lub modelem biznesowym spółki.

Interesariusze³ sygnalizują, że tradycyjnej mieszaninie oddzielnych niepowiązanych ze sobą raportów brakuje jasnego zarysu i logicznej struktury (np. niepowiązane ze sobą sprawozdania finansowe, raporty strategiczne i zarządcze, sprawozdawczość krajowa oraz sprawozdawczość dotycząca ochrony środowiska, raportowanie społeczne i sprawozdawczość dotycząca nadzoru właścicielskiego).

Za pomocą sprawozdawczości Core & More jednostki będą mogły skuteczniej przekazywać informacje, które podają obecnie, dzięki ich „inteligentnej” prezentacji. Informacje będą łączone ze sobą w logiczny i zrozumiały sposób.

Koncepcja Core & More mogłaby pomóc jednostkom w skutecznej komunikacji z wymagającymi i coraz szerszymi grupami interesariuszy. Mogłaby także promować spójność różnych nurtów sprawozdawczych, ponieważ będzie w logiczny i zrozumiały sposób łączyła ze sobą powiązane informacje. Koncepcja ta pozwoli organizacji w bardziej efektywny sposób przekazywać informacjeczamieszczane przez nią obecnie.

Bardziej inteligentna, bardziej wewnątrznie powiązana prezentacja sprawozdawczości przedsiębiorstw jest istotą koncepcji Core & More. Jej celem nie jest wprowadzić definiowanie zawartości sprawozdawczości przedsiębiorstw, ale poniżej przedstawiliśmy kilka sugestii dotyczących treści.

Celem koncepcji Core & More jest uporządkowanie informacji na podstawie ich znaczenia dla użytkowników. To, co zostanie uznane za ważne dla szerokiego kręgu interesariuszy, będzie przedstawione w raporcie podstawowym. Informacje uzupełniające lub informacje adresowane do konkretnych grup interesariuszy znajdują swoje miejsce w raportach rozszerzonych.

Istnieje coraz większa potrzeba stworzenia przyjaznego dla czytelnika całościowego raportu obejmującego najistotniejsze informacje finansowe i niefinansowe. Tym ostatecznie będzie **raport podstawowy (Core)**. Właściwe zrozumienie informacji zawartych w tym raporcie pomoże czytelnikom pojąć kontekst, w jakim powinni interpretować raporty rozszerzone (More).

Raport podstawowy może być podsumowaniem treści zawieranych obecnie w raporcie zarządczym lub, na przykład, w raporcie strategicznym w Wielkiej Brytanii. Zawierałby on najbardziej znaczące i istotne informacje. Informacje opisowe, uzupełnione tabelami, wykresami i filmami, mogą dawać holistyczny obraz organizacji – czyli spełniać kluczowy cel raportu podstawowego. Taka wizualna prezentacja może ułatwić czytanie raportu rozszerzonego.

Raport podstawowy zawierałby informacje potrzebne do należytego zrozumienia kluczowych spraw organizacji. Raport podstawowy mógłby omawiać następujące tematy:

- model biznesowy i strategię

Raport podstawowy zapewniłby należyte zrozumienie kluczowych spraw spółki.

- kluczowe dane liczbowe ze sprawozdań finansowych (tj. nie całe podstawowe sprawozdanie finansowe ani nie pełen zestaw ujawnień) i ich analizę
- kluczowe informacje w kwestiach niefinansowych (tj. kluczowe wskaźniki wyników dotyczące ochrony środowiska, zagadnień społecznych i nadzoru właścicielskiego, a także kluczowe wskaźniki wyników operacyjnych) i ich analizę
- kluczowe perspektywy na przyszłość
- główne obszary ryzyka i odnośne strategie ograniczania ryzyka
- kluczowe aspekty nadzoru właścicielskiego

Raporty rozszerzone (More) będą spełniały rolę dodatkowych warstw do raportu podstawowego. Mogą się w nich znaleźć szczegółowe informacje na następujące tematy:

- raporty dotyczące zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej
- ład korporacyjny
- podstawowe sprawozdanie finansowe wraz ze szczegółowymi ujawnieniami (informacją dodatkową)
- informacje na temat zrównoważonego rozwoju, na przykład:
 - klimat i ochrona środowiska
 - polityka i praktyki różnorodności
 - prawa człowieka
 - społeczna odpowiedzialność
- wartości niematerialne (poza tymi, które zostały ujawnione w sprawozdaniu finansowym)
- sprawozdawczość podatkowa, w tym krajowa
- informacje pracownicze i raporty dotyczące wynagrodzeń

Raporty rozszerzone będą służyły prezentacji szczegółowych informacji na konkretne tematy, informacji adresowanych do konkretnych odbiorców lub służących spełnieniu wymogów sprawozdawczych.

ZASADY LEŻĄCE U PODSTAW RAPORTU PODSTAWOWEGO

Kierownictwo powinno mieć możliwość elastycznego ustalania formatu **raportu podstawowego** przy zastosowaniu pewnych przewodnich zasad. Takie podejście będzie zachęcało do innowacji. Umożliwi też jednostkom przekazywanie kluczowych dla nich informacji, biorąc pod uwagę szersze grono odbiorców.

Niektóre przewodnie zasady dotyczące raportu podstawowego pomogą w stworzeniu wysokiej jakości sprawozdawczości przedsiębiorstw przy zapewnieniu porównywalności pomiędzy jednostkami.

Następujące zasady mogłyby pomóc jednostkom w lepszej komunikacji poprzez raport podstawowy:

- jasny (tj. łatwy do zrozumienia)
- rzetelny i zrównoważony obraz (tj. dobre i złe wiadomości)
- konkretny dla danej organizacji
- istotny i znaczący
- spójny i porównywalny

Właściwa równowaga pomiędzy elastycznością a przewodnimi zasadami umożliwi innowacje przy zachowaniu porównywalności pomiędzy jednostkami.

- wiarygodny, weryfikowalny i dostatecznie mierzalny (szczególnie w odniesieniu do informacji niefinansowych)
- umożliwiające przez technologię zróżnicowane formaty sprawozdawczości (np. raporty opisowe, tabele, wykresy itp.)
- powiązany z odpowiednimi informacjami (bardziej szczegółowymi) w raportach rozszerzonych

UŻYTKOWNICY SPRAWOZDAWCZOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Raporty podstawowe musiałyby spełniać wymagania szerszego kręgu interesariuszy, nie tylko środowiska inwestorów.

Jesteśmy zdania, że **raport podstawowy** będzie spełniał wymagania szerszego kręgu interesariuszy, wykraczającego poza środowisko inwestorów. Szersza perspektywa i długoterminowy wpływ działalności jednostek na społeczeństwo omówione w raporcie podstawowym prawdopodobnie obejmują szerszy krąg odbiorców.

Jednostki mogą być zachęcane do ujawnienia, kim są odbiorcy ich raportu podstawowego i przedstawienia uzasadnienia ich wyboru. Rosnąca i bardziej wymagająca grupa interesariuszy może wyrazić swoje zdanie w przypadku wyboru wąskiej grupy odbiorców raportu podstawowego. Zbytne zawężenie grupy odbiorców może zaprzepaścić szansę na skuteczną komunikację organizacji, co będzie prawdopodobnie skutkowało mniej wartościową sprawozdawczością.

Zdajemy sobie sprawę, że ustalenie poziomu istotności, znaczenia informacji i zasad sprawozdawczości dla szerszego kręgu odbiorców może okazać się trudniejsze. Istotność i znaczenie informacji są inne dla konsumenta, a inne dla inwestora. Jak dotąd, koncepcje te rozwijano wyłącznie z punktu widzenia inwestora. Jeżeli informacje udzielane są szerszej grupie interesariuszy, wydaje się ważne, aby kierownictwo podało, kim są spodziewani użytkownicy raportu oraz w jaki sposób ustalono kryterium istotności i znaczenia informacji.

Raporty rozszerzone są tak zaprojektowane, aby spełniały wymagania konkretnych interesariuszy, dla których są przeznaczone. Mogą nie być znaczące dla wszystkich interesariuszy. Tym niemniej, niektóre raporty rozszerzone mogą zainteresować więcej niż jedną grupę interesariuszy.

Zachęcamy do dalszych eksperymentów, które brałyby pod uwagę te dwa różne kręgi odbiorców.

PRAWNE I REGULACYJNE WYMOGI SPRAWOZDAWCZE

Organy ustawodawcze, organy nadzoru i organy ustanawiające standardy powinny wspierać innowacje i zachęcać do nich.

Raport podstawowy zazwyczaj nie będzie spełniał wszystkich prawnych wymogów sprawozdawczych. Raporty rozszerzone mogłyby zatem dostarczać informacje zapewniające spełnienie wymogów nakładanych przepisami prawa i/lub przez organy nadzoru. Większość raportu podstawowego w połączeniu z wybranymi raportami rozszerzonymi lub ich

częściami prawdopodobnie zapewni spełnienie prawnych wymogów sprawozdawczych, które aktualnie spełnia raport roczny. Pozwoli to uniknąć dodatkowej warstwy sprawozdawczości mającej na celu zapewnienie zgodności z przepisami.

Celem tej koncepcji byłoby sporządzanie istotnych, konkretnych dla danej organizacji informacji finansowych i niefinansowych, zamiast obszernej standardowej sprawozdawczości. Użytkownicy odnieśliby korzyść z lepszej jakościowo i bardziej zwartej sprawozdawczości przedsiębiorstw.

Accountancy Europe zachęca organy nadzoru i organy ustawodawcze, jak i innych interesariuszy do podejmowania inicjatyw w kierunku upraszczania i racjonalizowania obecnego sztywnego środowiska sprawozdawczego. Konieczne jest też zmniejszenie obciążeń sprawozdawczych dla spółek. Opinie, jakie otrzymaliśmy³, wskazują na to, że wielu sporządzających sprawozdania uważa to obciążenie za nadmierne.

Usunięcie barier dla innowacji i skoordynowane działania wszystkich kluczowych interesariuszy, w tym organów ustawodawczych i organów nadzoru, będą pomocne we wspieraniu innowacji w sprawozdawczości przedsiębiorstw. Lepsza koordynacja pomiędzy poszczególnymi zainteresowanymi może przyczynić się do osiągnięcia właściwej równowagi pomiędzy przepisami, regulacjami i innowacjami. Pomocne będzie również zachęcanie przez rządy i organy wykonawcze chętnych spółek do eksperymentowania z nowymi koncepcjami sprawozdawczości, a przynajmniej umożliwianie tego.

Wzywamy organy nadzoru do podejmowania inicjatyw w kierunku upraszczania i racjonalizowania obecnego środowiska sprawozdawczego w celu ograniczenia nadmiernego obciążania spółek.

TECHNOLOGIA

WSPIERANIE KONCEPCJI CORE & MORE

Nowe rozwiązania technologiczne stwarzają wiele interesujących nowych możliwości dalszego ulepszenia sprawozdawczości przedsiębiorstw. W raporcie cyfrowym czytelnicy będą mogli dotrzeć do bardziej szczegółowych informacji po prostu klikając na hiperłącze, zamiast być zmuszonymi do przeszukiwania obszernych raportów w formacie papierowym.

Niektórzy sporządzający, inwestorzy, organy ustawodawcze i inne osoby przewidują, że sprawozdawczość przedsiębiorstw online stanie się „nową normą” w przyszłości. Faktycznie oczekujemy odchodzenia od tradycyjnego formatu papierowego/PDF.

Niektórzy interesariusze przewidują, że sprawozdawczość przedsiębiorstw online stanie się „nową normą”.

Najnowocześniejsza sprawozdawczość online może zaoferować znaczne korzyści dla sprawozdawczości przedsiębiorstw:

- łatwa dostępność i większe dostosowanie do potrzeb użytkownika
- połączenie widoku na ekranie z bardziej interaktywną prezentacją poprzez wykorzystanie innych środków przekazu (nagrania audio, filmy, wizualizacje itp.)
- ułatwienie analiz użytkownikom
- możliwość stosowania odsyłaczy na szeroką skalę
- śledzenie, które informacje były wyszukiwane przez użytkowników, a które były pomijane
- wsparcie dla automatycznej sprawozdawczości, ustrukturyzowane dane elektroniczne (np. XBRL, inline XBRL, IFRS Taxonomy itp.)

Technologia będzie miała kluczowe znaczenie dla organizacji raportu podstawowego i raportów rozszerzonych. Interesariusze będą mogli szybko przemieszczać się pomiędzy różnymi warstwami informacji za pomocą narzędzi do nawigacji online. Czasem trudności sprawia znalezienie określonych informacji na stronie organizacji. Dlatego przestrzeganie zasad układu strony sprawi, że raport będzie bardziej przyjazny dla użytkowników i pomoże czytelnikom w porównywaniu informacji różnych jednostek sprawozdawczych.

Raport podstawowy mógłby obejmować streszczenie przygotowane przez kierownictwo zgodnie z zasadami oraz „tablicę rozdzielczą”, która przedstawiałaby ogólny zarys struktury. Mogłaby istnieć możliwość dostosowania widoku „tablicy rozdzielczej” do potrzeb danego użytkownika. Interesariusze mogliby wyodrębnić z raportów rozszerzonych te informacje, które są dla nich najważniejsze, i automatycznie wypełniać nimi „tablicę rozdzielczą”.

Raporty rozszerzone mogłyby wykorzystywać następujące rozwiązania umożliwiające przez technologię:

- filmy, wykresy lub inne wizualizacje, zamiast tekstu
- hiperłącza do wyjaśnień lub dalszych informacji
- zastosowanie kilku warstw w raportach rozszerzonych, np.:
 - raport zarządczy mógłby mieć jako następną warstwę: hiperłącza do pełnych raportów dotyczących ładu korporacyjnego, informacji o odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstwa itp., zgodnie z wymogami krajowych przepisów prawa
 - podstawowe sprawozdanie finansowe mogłoby mieć jako następną warstwę: odnośne noty z kolejnymi warstwami, o ile byłoby to potrzebne
- wyskakujące okna przedstawiające zasady rachunkowości albo nawet rozbicia poszczególnych kwot z podstawowego sprawozdania finansowego w filarze raportów rozszerzonych

INNE KWESTIE ZWIĄZANE Z TECHNOLOGIĄ

Natknęliśmy się na pewne pomysły związane z technologią w odniesieniu do sporządzania i prezentacji sprawozdawczości przedsiębiorstw, które mogą znacząco zmienić sprawozdawczość przedsiębiorstw przyszłości. Na przykład:

- Sprawozdawczość mogłaby (częściowo) opierać się na technologii „hurtowni danych”, co umożliwiłoby użytkownikom bezpośredni dostęp do surowych informacji. Użytkownicy mogliby korzystać z tych danych, aby sporządzać własne analizy i raporty. Spółki mogłyby także przechowywać dane w chmurze, co umożliwiłoby użytkownikom bezpośrednie pobieranie informacji z chmury według własnych potrzeb.
- Użytkownicy mogliby wchodzić do sprawozdawczości przedsiębiorstw przez aplikacje na telefonach lub tabletach. Stawia to przed spółkami nowe wyzwania dotyczące znalezienia odpowiedniego sposobu prezentacji i uszeregowania informacji (biorąc pod uwagę mniejsze ekrany) oraz zaoferowania odpowiednich funkcji odpowiednich dla urządzeń mobilnych.

Należy oczekiwać, że technologia znacząco zmieni sposób sporządzania i prezentacji sprawozdawczości przedsiębiorstw w przyszłości. Accountancy Europe będzie prowadziła dalsze analizy wpływu rozwoju technologii na sprawozdawczość przedsiębiorstw w przyszłości, jak zapowiadaliśmy w naszym opracowaniu uzupełniającym z marca 2017 r.

Ewolucja w kierunku zastosowania technologii w środowisku sprawozdawczości przedsiębiorstw będzie stawiała nowe wyzwania również wobec profesji audytorów. Audytorzy muszą uważnie śledzić te zmiany i odpowiednio się do nich dostosowywać, aby być na czasie w nieustannie zmieniającym się środowisku.

CORE & MORE A SPRAWOZDAWCZOŚĆ ZINTEGROWANA

Naszym zdaniem ważne jest, aby IIRC aktywnie współpracowała z interesariuszami, aby uzyskiwać od nich informacje, dalej rozwijać i dopracowywać system Sprawozdawczości Zintegrowanej.

Inicjatywa Sprawozdawczości Zintegrowanej pomaga w pozyskaniu globalnego poparcia dla sprawozdawczości opartej na wartościach. Obiecuje zacieśnienie powiązań między sprawozdawczością finansową a niefinansową.

International Integrated Reporting Council (IIRC) i Accountancy Europe mają ten sam długoterminowy cel, jakim jest przechodzenie od sprawozdawczości finansowej w kierunku najnowocześniejszej sprawozdawczości przedsiębiorstw, obejmującej także informacje niefinansowe. Zgadzamy się, że kierunkiem rozwoju na przyszłość dla sprawozdawczości przedsiębiorstw powinna być koncepcja bardziej holistycznej i spójnej sprawozdawczości. Takie podejście będzie prawdopodobnie prowadziło do tego, że osoby podejmujące decyzje będą lepiej poinformowane.

Głównym celem koncepcji Core & More jest ulepszenie prezentacji informacji przedsiębiorstwa, tj. bardziej logiczne i ustrukturyzowane uporządkowanie różnych nurtów sprawozdawczości, tak aby były lepiej ze sobą powiązane. Natomiast inicjatywa Sprawozdawczości Zintegrowanej skupia się na treści sprawozdawczości przedsiębiorstw.

Inicjatywa Sprawozdawczości Zintegrowanej stała się w ostatnich latach katalizatorem dla pozyskiwania globalnego poparcia dla sprawozdawczości opartej na wartościach. Inicjatywa wykorzystuje powiązane ze sobą informacje finansowe i niefinansowe. Inicjatywa omawia sześć kapitałów w celu przedstawienia jasnego, zwięzłego i zintegrowanego obrazu, który wyjaśnia, w jaki sposób zasoby organizacji wytwarzają wartość. Podejście wielokapitałowe ma na celu zachęcanie przedsiębiorstw do lepszej sprawozdawczości. System Sprawozdawczości Zintegrowanej jest najbardziej obiecującą z aktualnych inicjatyw mającą na celu zacieśnienie powiązań pomiędzy sprawozdawczością finansową a niefinansową.

Accountancy Europe jest zdania, że równoległe do zachodzących zmian społecznych sprawozdawczość przedsiębiorstw przyszłości powinna być adresowana do szerszego kręgu interesariuszy. Tworzenie wartości dla ogółu społeczeństwa może nawet stać się dla dostawców kapitału koniecznym warunkiem zwiększania wartości na dłuższą metę. Tymczasem Sprawozdawczość Zintegrowana nadal koncentruje się głównie na dostawcach kapitału.

Accountancy Europe zachęca IIRC do kontynuowania tej cennej inicjatywy. Naszym zdaniem ważne jest, aby IIRC aktywnie współpracowała z interesariuszami, aby uzyskiwać od nich informacje oraz dalej rozwijać i dopracowywać system Sprawozdawczości Zintegrowanej. Accountancy Europe może być konstruktywnym partnerem w tej podróży.

POTRZEBA KOORDYNACJI INICJATYW DOTYCZĄCYCH INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

Accountancy Europe obserwuje mnożenie się inicjatyw i systemów dotyczących sprawozdawczości niefinansowej, co rodzi trudności dla osób zaangażowanych w tę dziedzinę. Dlatego w naszej publikacji „*Call for action: Enhance the coordination of non-financial information initiatives and frameworks*” (*Apel o podjęcie działania: Poprawę koordynacji inicjatyw i systemów informacji niefinansowych*)⁴ wzywamy do podjęcia zdecydowanych kroków w celu większego unormowania tej sfery, a ostatecznie opracowania solidnego globalnego systemu sprawozdawczego opartego na ogólnych zasadach.

Wzywamy do podjęcia zdecydowanych działań w celu większego unormowania sprawozdawczości niefinansowej, a docelowo opracowania solidnego globalnego systemu opartego na ogólnych zasadach.

System ten zapewniałby wysoki poziom jakości i dyscypliny w sprawozdawczości niefinansowej. Zasady leżące u podstaw systemu powinny być porównywalne do tych, które aktualnie obowiązują w sprawozdawczości finansowej, mianowicie w standardach MSSF. Taki system zachęcałby sporządzających do większej dbałości o spójność i dawał inwestorom porównywalne informacje z różnych jednostek sprawozdawczych.

RMSR jest globalnie uznawanym organem ustanawiającym standardy, który cieszy się wiarygodnością na rynkach kapitałowych na całym świecie dzięki wysokiej jakości pracy, silnemu zarządzaniu i wyraźnie udzielonemu mandatowi. Bardziej prominentna rola w rozszerzonej sprawozdawczości przedsiębiorstw umożliwiłaby RMSR pozostawanie na pierwszej linii zmian w sprawozdawczości przedsiębiorstw i odpowiednie dbanie o adekwatność jej standardów. Dlatego zachęcamy RMSR do odgrywania aktywniejszej roli w rozszerzonej sprawozdawczości przedsiębiorstw, co też Rada aktualnie rozważa. Weryfikacja i aktualizacja publikacji „IFRS Practice Statement *Management Commentary*” (Wytyczne dot. Praktyki MSSF – *Komentarz zarządu*), przedstawiającej ostatnie zmiany może być pozytywnym krokiem w tym kierunku.

Duże znaczenie miałyby wyrażenie przez organy nadzoru poparcia lub udzielenie mandatu RMSR, Corporate Reporting Dialogue lub innym organom, pozwalającego na opracowania globalnego systemu sprawozdawczości przedsiębiorstw.

WSPIERANIE EKSPERYMENTÓW I INNOWACJI

Ostatnio w Europie pojawiło się wiele interesujących propozycji innowacji dotyczących sprawozdawczości przedsiębiorstw, na przykład:

- szeregowanie i grupowanie not na podstawie ich znaczenia i istotności
- wstawianie w rocznych raportach hiperłączydo pewnych dodatkowych informacji podanych na publicznie dostępnej stronie, zamiast powtarzania tych informacji w samym raporcie (np. powszechnie przyjęte zasady rachunkowości, określone szczegółowe informacje dotyczące zrównoważonego rozwoju itp.)

⁴ Accountancy Europe, (2017), *Call for action: Enhance the coordination of non-financial information initiatives and frameworks*, <https://www.accountancyeurope.eu/publications/call-for-action-nfi-frameworks/>

Ekspertymentowanie z różnymi rozwiązaniami byłoby bardzo pomocnym narzędziem służącym wypracowywaniu nowych koncepcji. Aby ułatwić przyjmowanie nowych koncepcji, powinny one być wprowadzane na bazie dowolności, przynajmniej na początku.

Laboratorium Sprawozdawczości Przedsiębiorstw na szczeblu UE, podobne do Laboratorium Sprawozdawczości Finansowej (ang. Financial Reporting Lab) w Wielkiej Brytanii, mogłoby służyć pomocą przy wspieraniu eksperymentów i innowacji na arenie sprawozdawczości przedsiębiorstw.

Celem Laboratorium Sprawozdawczości Finansowej w Wielkiej Brytanii jest pomoc uczestnikom rynku w unowocześnianiu i ulepszaniu sprawozdawczości przedsiębiorstw, głównie poprzez współpracę sporządzających i inwestorów. Na jego sukces składają się: bezpieczne środowisko, podejście oparte na współpracy i testowanie przykładowych rozwiązań w celu wyodrębnienia najlepszych praktyk. Jest to potężne narzędzie, które umożliwia dyskusję pomiędzy interesariuszami, zamiast wydawania kolejnych regulacji.

Laboratorium Sprawozdawczości Przedsiębiorstw na szczeblu UE mogłoby pomóc we wspieraniu eksperymentów i innowacji, a także umożliwić wymianę najlepszych praktyk.

Kluczowym pytaniem jest, czy stworzenie Laboratorium Sprawozdawczości Przedsiębiorstw na szczeblu UE byłoby realne, biorąc pod uwagę różne środowiska poszczególnych krajów, szczególnie jeżeli chodzi o wymogi dotyczące raportów zarządczych i sprawozdawczości niefinansowej. Taka inicjatywa powinna też oczywiście mieć swoją instytucjonalną siedzibę na szczeblu UE (tj. być instytucją UE). Wydaje się, że powiązanie między Laboratorium Sprawozdawczości Finansowej a brytyjskim organem nadzoru (Financial Reporting Council) przyczyniło się do sukcesu tej inicjatywy.

Accountancy Europe wsparłaby tego rodzaju eksperyment. Proces mógłby rozpocząć się od wyboru tematu sprawozdawczego do eksperymentów (np. koncepcji inspirowanej Core & More). Następnie sporządzający, audytorzy, użytkownicy, rządy i organy wykonawcze z różnych krajów zostaliby zaproszeni do spotkania się w celu dokonania analizy możliwych nowych rozwiązań. Wiemy, że w poszczególnych krajach UE prowadzonych jest wiele eksperymentów, których powielenie mogłoby być korzystne również w innych środowiskach. Laboratorium UE mogłoby wspierać takie działania i umożliwiać dzielenie się najlepszymi praktykami pomiędzy krajami UE.

UWAGI KOŃCOWE

Mamy nadzieję, że niniejsze opracowanie obszerniej wyjaśniło koncepcję Core & More.

Na podstawie inspirujących dyskusji przeprowadzonych w kontekście niniejszego opracowania uważamy, że zakres tego, co powinna obejmować sprawozdawczość przedsiębiorstw (a co inne kanały komunikacji i sprawozdawczości), jest tematem, który warto zgłębić bardziej szczegółowo.

Liczba nowych inicjatyw ze strony interesariuszy wskazuje na to, że przyszłość sprawozdawczości przedsiębiorstw jest tematem wartym dalszej analizy. Profesja księgową wnosi swój wkład w ulepszanie sprawozdawczości przedsiębiorstw. Wszystkie pozostałe zaangażowane strony – sporządzający, użytkownicy, organy ustanawiające standardy, organy ustawodawcze, organy nadzoru itp. – powinny starać się podejmować dalsze działania wspierające innowacje na arenie sprawozdawczości przedsiębiorstw.

Avenue d'Auderghem 22-28, 1040 Brussels

+32(0)2 893 33 60

www.accountancyeurope.eu

@AccountancyEU

Accountancy Europe

INFORMACJE O ACCOUNTANCY EUROPE

Accountancy Europe skupia 50 organizacji zawodowych z 37 krajów, reprezentujących blisko **milion** zawodowych księgowych, biegłych rewidentów i doradców, dzięki którym liczby pracują dla ludzi. Accountancy Europe przekłada ich codzienne doświadczenia w całej Europie na postulaty w debacie na temat polityki publicznej w Europie i innych częściach świata.

Accountancy Europe jest wpisana do Rejestru Przejrzystości UE (nr 4713568401-18).